

Predmet: Xhavit Morina

Okružni sud u Prištini/Prishtinë

Broj predmeta:

Broj optužnice: 375/03

Optužnica podignuta: 20.10.2003.

Tužilaštvo: Cecilia Tillada, međunarodna tužiteljka

Krivična dela:

- terorizam iz člana 1.a i 2.2. Uredbe UNMIK-a 2001/12
- upravljanje terorističkom organizacijom iz člana 5.1. Uredbe UNMIK-a 2001/12
- ubistvo iz člana 30. KZK
- višestruko ubistvo iz člana 30. KZK
- nezakonito držanje oružja iz Uredbe UNMIK-a 2001/7
- izazivanje opšte opasnosti iz člana 157. KZK

Optuženi: Xhavit Morina (Džavit Morina)

Branioци: advokat Bajram Krasniqi

Sudsko veće: međunarodni sudija Vinod Boolell, predsednik Veća
međunarodni sudija Timothy Baland, član Veća
domaći sudija Rahman Ratkoceri, član Veća

Posmatrači: FHP Kosovo, predstavnici medija

Glavni pretres: 27.02.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Glavni pretres je započeo čitanjem optužnice.

Optuženi se tereti da je 25.03.2002. godine kao pripadnik Albanske nacionalne armije [ANA/AKSH], Oslobođilačke vojske Kosova [OVK] i Oslobođilačke vojske za Preševo, Medveđu i Bujanovac [OVPMB] predvodio grupu teško naoružanih pripadnika ANA, koja je napala zgradu Koordinacionog odbora u selu Mala Rečica, kod Tetova u Makedoniji, u kojoj se u tom momentu nalazilo oko 20 članova Odbora. U napadu je ubijen član Odbora Mustafa Dašmiri. Takođe nastradali su Fljorim Hasan, slučajni prolaznik, i Avni Bećiri, pripadnik ANA. Tom prilikom je znatno oštećena zgrada Koordinacionog odbora, a naseljeno selo Mala Rečica našlo se u velikoj opasnosti. Cilj napada je bio da se spreči ostvarivanje Ohridskog sporazuma, kojim je uspostavljen mir u Makedoniji.

Optuženi se izjasnio da se će se braniti ćutanjem. Dana 29.03.2004. godine na prvom prvostepenom suđenju optuženi je saslušan, tako da je Sudsko veće predložilo da se ta izjava uvrsti u dokaze. Izjava je pročitana na današnjem ročištu i optuženi je povodom nje naveo da to nije njegova izjava, da nikada nije napuštao Kosovo/Kosovë niti bio u

Makedniji, da ne poznaje Alija Ahmetija i da nikada nije čuo za Ohridski sporazum i Koordinacioni odbor.

Glavni pretres: 28.02.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Za današnje ročište bilo je predviđeno saslušanje svedoka Samedina Džezairija [Samedin Xhezairi], ali se svedok nije pojavio pred Sudom. Tužilac je predložio da se umesto saslušanja ovog svedoka kao dokaz prihvate njegove izjave od 10.09.2003. godine, iz prekrivičnog postupka, i izjava od 08.04.2004. godine, data na glavnom pretresu u prvom prvostepenom suđenju. Odbrana se protivila predlogu tužilačke strane i insistirala na neposrednom saslušanju svedoka i predložila da Sud uloži napore i obezbedi prisustvo svedoka. Sudsko veće je prihvatilo predlog odbrane i naložilo da se svedok privede za sledeće suđenje.

Odbrana je predložila ukidanje pritvora za optuženog, kome pritvor ističe 01.03.2007. godine. Tužilac se protivio predlogu odbrane zato što još uvek postoje razlozi zbog kojih je pritvor određen. Sudsko veće će naknadno odlučiti o ovom pitanju.

Glavni pretres: 07.03.2007.

Izveštaj: Samir Velija, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka Samedina Džezairija [Samedin Xhezairi]

Svedok je ostao pri svojoj izjavi koju je dao 08.04.2004. godine, na prvom prvostepenom suđenju.

Predlozi tužioca i odbrane

Tužilac je predložio da se kao dokaz prihvati izjava zaštićenog svedoka NN, koju je dao na prvom prvostepenom suđenju 16.04.2004. godina, s obzirom da ne postoji mogućnost da se svedok pozove da svedoči na glavnom pretresu. Odbrana se protivila predlogu tužioca. Sudsko veće prihvatilo je predlog tužioca.

Na predlog odbrane Sudsko veće je prihvatilo kao dokaz izjave svedoka date na prvom prvostepenom suđenju i u prekrivičnom postupku. Radi se o sledećim svedocima: Nazmiju Redžepiju [Nazmi Rexhepi], Gazmendu Mazreku [Gazmend Mazrek], Iliru Kamberiju [Ilir Kamberi], Lulzimu Isljamiju [Lulzim Islami], Tasimu Zimberiju [Tasim Zymberi] i Ilmiju Abaziju [Ilmi Abazi].

Završna reč tužioca

Tužilac je na početku završne reči objasnio da je oružani koflikt, koji je u Makedoniji izbio 2001. između Nacionalne Oslobođilačke Vojske (NOV) i makedonske vlade, završen potpisivanjem Ohridskog sporazuma, čiju je implementaciju za albansku zajednicu preuzeo Koordinacioni Odbor Demokratske partije za integraciju (BDI), na

čelu sa Alijem Ahmetijem. Sedište Koordinacionog Odbora bilo je u mestu Mala Rečica kod Tetova. Deo NOV i bivših pripadnika OVK se nisu slagali sa ovim sporazumom, nazivajući implementatore izdajnicima. Formirali su Albansku Narodnu Armiju (ANA), čiji je cilj bio ujedinjenje albanskih teritorija na Kosovu, Makedoniji i Srbiji, putem oružane borbe. Optuženi Morina i Enver Rifati protivili su se Ohridskom sporazumu, pozivajući na nastavak sukoba u Makedoniji. Morina je sa svojom grupom bio stacioniran u selu Lisec, u Makedoniji. Meštani ovog sela obratili su se Koordinacionom Odboru sa zahtevom da optuženog Morinu i njegovu grupu dislocira. Marta 2002. godine Ali Ahmeti [Ali Ahmeti] i Daut Redžepi [Daut Rexhepi] zatražili su od Samedina Džezairija [Samedin Xhezairi], poznatog kao komandant Hodža [Hoxha], da na zakazanom sastanku ubedi Envera Rifatija da ne podrži grupu Džavita Morine [Xhavit Morina], koji je na taj sastanak došao sa teško naoružanim vojnicima ANA-e. Optuženi Morina se predstavio kao komandant Divizije ANA-e. Potpisnike i implementatore Ohridskog sporazuma nazvao je izdajnicima, da bi nakon 4 ili 5 sati napustio zgradu sa svojom grupom. Enver Rifati je podržavao stavove optuženog Morine.

Dana 25. marta 2002. optuženi Morina je sa grupom vojnika ANA-e napao zgradu Koordinacionog Odbora u mestu Mala Rečica. Napad je izvršen sa svih strana, a korišteno je oružje različitih kalibra. U zgradi se nalazilo 20 osoba, među kojima Daut Redžepi, Mustafa Dašmeri, Samedin Džezairi, Isa Ljika i Luljzim Isljami. Džezairi je kroz prozor video lidera grupe i prepoznao Džavita Morinu. U napadu su poginuli Mustafa Dešmiri [Mustafe Dashmiri], prolaznik Fljorim Hasani i član ANA-e Avni Bećiri [Avni Beqiri], koga su greškom ubili pripadnici napadačke grupe.

Tužilac smatra da dokazi tužilaštva jasno ukazuju na krivičnu odgovornost optuženog i zatražio je da Sudsko veće donese osuđujuću presudu.

Glavni pretres: 8. mart 2007.

Izveštaj: Samir Velija, posmatrač FHP Kosovo,

Završna reč odbrane

Odbrana je negirala učestovanje optuženog Morine u događaju koji se odigrao 25.03.2002. godine i naglasila da optuženi u vreme oružanog sukoba nije boravio u Makedoniji jer nije posedovao pasoš. Jedina tačka optužnice koju je optuženi prihvatio je ilegalno posedovanje oružja jer na oružju koje je konfiskovano postoje njegovi inicijali.

Odbrana smatra da optužnica nije dokazana. Optužnica se zasniva na izjavi svedoka Samedina Džezairija, kome se ne može pokloniti vera jer postoji sumnja da je umešan u inkriminirani događaj. Ovaj svedok jeste rekao da je optuženog prepoznao po odeći, glasu i visini, ali nije mogao da kaže ko je ubio tri osobe. Optužba se poziva i na izjavu zaštićenog svedoka NN, koji je takođe nepouzdan, jer je na pitanje šta zna o OVK najpre rekao da je za OVK samo čuo, da bi kasnije rekao da je bio pripadnik te organizacije.

Objavljivanje presude

Sudsko veće je donelo osuđujuću presudu kojom optužnog osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 12 godina, u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru.

Optuženom su izrečene sledeće kazne zatvora: za krivično delo terorizma 10 godina, za krivično delo upravljanje terorističkom organizacijom 7 godina, dok su kazne za krivična dela ilegalno posedovanje oružja i izazivanje opšte opasnosti obuhvaćene kaznama za prva dva krivična dela. Shodno članu 48. stav 1. i 2. tačka 1) KZJ izrečena je jedinstvena kazna zatvora od 12 godina.

Sudsko veće je okrivljenom produžilo pritvor do pravosnažnosti presude.

Fond za humanitarno pravo

